

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el.p. aaa@aaa.am.lt, http://gamta.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

B. Pinkevičiaus individualiai įmonei
Kauno miesto savivaldybės administracijai
Nacionalinio visuomenės sveikatos centro
prie sveikatos apsaugos ministerijos Kauno
skyriui
Kauno apskrities priešgaisrinei gelbėjimo
valdybai
Kultūros paveldo departamento prie Kultūros
ministerijos Kauno teritoriniam padaliniiui

2016-12-29 Nr. (28.2)-A4-13223

Kopija:
Lietuvos Respublikos Aplinkos ministerijos
Kauno regiono aplinkos apsaugos departamentui

GALUTINĖ ATRANKOS IŠVADA DĖL POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO PLANUOJANT NAUDOTI KAUNO M. SAV. VAIŠVYDAVOS SMĖLIO TELKINIO NAUJĄ PLOTĄ

1. Peržiūrima atrankos išvada (data, rašto Nr.):

Aplinkos apsaugos agentūros (toliau – Agentūra) 2016-04-20 raštu Nr. (28.2)-A4-4117 priimta atrankos išvada, kad UAB „Karjerų linija“ planuojamai ūkinei veiklai – Kauno m. sav. Vaišvydavos smėlio telkinio naujo ploto (apie 3,6 ha) naudojimui - poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas (toliau – Atrankos išvada).

1¹. Kur, kada ir kokiose visuomenės informavimo priemonėse buvo paskelbta visuomenei apie atsakingos institucijos priimtą atrankos išvadą, kuri persvarstoma:

Apie Agentūros priimtą atrankos išvadą buvo paskelbta: 2016-04-26 respublikiniame laikraštyje „Lietuvos žinios“, 2016-04-25 Kauno miesto laikraštyje „Kauno diena“, 2016-04-21 Kauno miesto savivaldybės internetiniame tinklalapyje, 2016-04-22 Panemunės seniūnijos internetiniame tinklalapyje ir skelbimų lentoje, Aplinkos apsaugos agentūros interneto svetainėje.

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas (pavadinimas, adresas, tel.):

UAB „Karjerų linija“, R. Kalantos g. 76, Kaunas, LT-52365, tel. 8-37-456150, el. p. karjerulinija.kaunas@gmail.com

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas:

Kauno m. sav. Vaišvydavos smėlio telkinio naujo ploto (apie 3,6 ha) naudojimas. Atranka atlikta vadovaujantis LR Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. I-1495 (aktuali redakcija 2013-06-27) 2 priedo 2.3. punktu „Kitų naudingųjų iškasenų kasyba ar akmens skaldymas (kai kasybos plotas mažiau kaip 25 ha, bet daugiau kaip 0,5 ha)“.

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta (apskritis, miestas, rajonas, kaimas):

Planuojama Vaišvydavos smėlio telkinio dalis yra Kauno miesto teritorijoje, apie 200 m į pietvakarius nuo Vaišvydavos gyvenvietės. Šiauriniu pakraščiu planuojama teritorija ribojasi su išeksploatuota Vaišvydavos karjero dalimi, vandens telkiniu, vakariniu ir pietiniu pakraščiu su žemės

sklypais (kad. Nr. 5273/18:138 ir 1901/292:679), kuriems sudarytos valstybinės žemės nuomos sutartys su UAB „Karjerų linija“.

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas:

Planuojamas kasti telkinio naujas plotas yra šiuo metu eksploatuojamo karjero tąsa į rytus. Eksploatuojamas Vaišvydavos smėlio telkinys ir planuojamas naujas plotas sudarys vientisą karjerą. Projektuojamame plote detalai išžvalgyto naudingojo klodo storis yra nuo 3,2 iki 15,8 m, vidurkinis – 9,1 m. Paruošiant planuojamą naudoti teritoriją kasybai, atidengiant naudingąjį sluoksnį ir išvalant paviršių nuo pašalinių objektų, bus nukasta apie 3,6 tūkst. m³ dangos grunto. Naudingojo klodo gavybos darbus planuojama vykdyti dvejomis pakopomis (viena sausa ir viena apvandeninta). Nukasus virš naudingojo klodo esančią dangą, sausas naudingasis klodas bus kasamas ratiniu frontiniu krautuvu ir atvirkščio kasimo ekskavatoriumi, pakraunamas į autosavivartę ir išvežamas iš karjero. Didžioji dalis apvandeninto naudingojo sluoksnio bus kasama žemsiurbe, tik baigiant jį kasti (formuojant baigiamųjų kasybos darbų aikštelę) bus naudojamas atvirkščio kasimo ekskavatorius. Ekskavatoriumi iškastas apvandenintas smėlis bus sukamas į apsausinimo kaupą. Apsausėjęs smėlis krautuvu ar ekskavatoriumi pakraunamas į autosavivartę ir išvežamas iš karjero. Žemsiurbe iškastas smėlis bus pilamas į sijojimo įrenginio bunkerį. Stambi (žvirgždo) frakcija sijotuve iš karto bus atskiriama ir supilama į produkcijos sandėlį. Išsijotos smulkesnių (smėlio) frakcijų atsijos vamzdžiais bus perkeliamos į dehidratorius, nusausinimui. Nusausintas gruntas transporteriais perkeliamas į atskirus produkcijos sandėlius. Išrūšiuotas ir nusausintas smėlis krautuvu ar ekskavatoriumi pakraunamas į autosavivarčius ir transportuojamas į paskirties vietą. Vidinis karjero kelias jungiasi su asfaltuota Kauno miesto Dubravų gatve, kuria ir yra transportuojamas gruntas iš karjero.

Kasybos darbai, priklausomai nuo smėlio poreikio, bus vykdomi sezoniškai 5 dienas per savaitę, viena (I) pamaina. Sąlyginis skaičiuojamasis darbo dienų skaičius metuose - 150, vidurkinis skaičiuojamasis pamainos našumas smėlio gavyboje – 533 m³.

Išeksploatuotas karjeras numatomas rekultivuoti į vandens telkinį, neapvandenintus plotus (tame tarpe ir šlaitus) apsodinti medžių želdiniais bei žoliniais augalais. Pagrindinius rekultivavimo darbus sudarys karjero šlaitų nulėkštinimas ir išlyginimas, baigiamųjų kasybos darbų aikštelės sutvarkymas bei miško želdinių pasodinimas, žolinių augalų pasėjimas. Karjere nebus vykdomas joks pirminis žaliavos perdirdimas.

Planuojamoje teritorijoje smėlio išteklių yra apie 340 tūkst. m³. Planuojant metinę gavybos apimtį po 80 tūkst. m³ (su pakrovimo – transportavimo nuostoliais) karjeras planuojamose kasybos kontūrų ribose egzistuos apie 6 metus.

Pagrindiniai aplinką veikiančios teršalai bus triukšmas, kasybos ir transporto mašinų vidaus degimo variklių išmetamosios dujos ir smėlio (mineralinės) dulkės. Artimiausia sodyba nutolusi apie 100 m atstumu į šiaurės vakarus.

Baigus poveikio aplinkai vertinimo procedūras, po leidimo naudoti žemės gelmių išteklius gavimo PŪV teritorijoje, teisės aktų nustatyta tvarka bus rengiamas specialusis teritorijų planavimo dokumentas – žemės gelmių naudojimo planas.

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas:

Vaišvydavos telkinio planuojama teritorija nepatenka į paukščių ar buveinių apsaugai svarbias teritorijas. Artimiausios saugomos teritorijos nutolusios šiaurės rytų kryptimi: apie 1,0 km atstumu - Dubravos arboretumas; apie 1,2 km atstumu – Kauno marių regioninis parkas, Kauno marios (Natura 2000); apie 2,5 km atstumu – Dubravos sengirė (Natura 2000), Dubravos rezervatinė apyrbė.

6. Kas ir dėl kokių priežasčių pateikė prašymą persvarstyti atrankos išvadą:

Agentūra 2016-06-08 gavo Kauno Vaišvydavos bendruomenės prašymą dėl priimtos išvados persvarstymo ir prašymą pagal kompetenciją imtis veiksmų galimiems pažeidimams aplinkos apsaugos ir visuomenės sveikatos srityse pašalinti. Prašyme teigiama, „jog kaip matyti iš Atrankos išvados turinio, atsakinga institucija neįvertino itin reikšmingų, ir turėtų įvertinti aplinkybių, susijusių

su galimu nepagrįstos ir neteisingos Atrankos išvados priėmimu neatlikti planuojamos vykdyti ūkinės veiklos aplinkos vertinimo, t.y.:

- neįvertinta kokią poveikį turės užsakovo nurodyti pagrindiniai aplinką veikiančios teršalai (triukšmas, kasybos ir transporto mašinų vidaus degimo variklių išmetamosios dujos, smėlio (mineralinės) dulkės) ar kokią įtaką šie veiksniai turės aplinkiniams gyventojams.
- neįvertintas ir neaptartas dalies veiklos vykdymo poveikis aplinkai, vietovės infrastruktūrai dėl smėlio ir grunto gabenimo iš karjero į paskirties vietą per užsakovo norimą naudoti veiklai atnaujintą asfalto dangą Kauno miesto Dubravų gatvę.
- abejotinas atrankos išvados motyvas, kad pagal pateiktą informaciją artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje triukšmo lygis vykdant išteklių gavybą neviršys leistinų higienos normų, nes neįvertintas mechanizmų ir transporto priemonių keliamas triukšmas naudojantis Vaišvydavos infrastruktūra, veiklos mastas ar ilgalaikis sisteminis poveikis visuomenės sveikatai ir gerovei.
- atrankos išvadoje neįvertinta galima planuojamos vykdyti veiklos įtaka aplinkinėms saugomoms teritorijoms.
- kadangi smėlio gabenimą planuojama vykdyti stambiu mastu, ilgą laikotarpį – 6 metus, 5 dienas per savaitę (neišskiriant savaitės dienų, pvz. – savaitgalių), nebuvo vertinama ar toks gamtinių išteklių gabenimas per aplinkines teritorijas, besiribojančias su itin didelio apgyvendinimo tankumo vietomis, neturės įtakos ten gyvenančios visuomenės sveikatai, ar oro tarša dėl pastovaus krovinių sunkiasvorių automobilių srauto neviršys leistinų ribų.
- Suinteresuota visuomenė jau ne kartą buvo kreipusis į įvairias savivaldybės ir valstybės institucijas dėl anksčiau vykdytos karjero kasimo veiklos, aplinkos apsaugos pažeidimų, prašant imtis priemonių, kad būtų tinkamai įvertinta ar veikla nedaro žalos aplinkai ir įpareigojant veiklos vykdytoją taikyti papildomas poveikį mažinančias priemones arba mažinti veiklos apimtį.
- Nebuvo sudarytos galimybės iki Atrankos išvados paskelbimo sužinoti apie Atrankos išvadą ir planuojamą veiklos vykdymą, dalyvauti, galimai sąmoningai siekiant išvengti visuomenės dalyvavimo ir viešo intereso užtikrinimo, tokiu būdu užsakovui piktnaudžiaujant savo teisėmis.

Remiantis aukščiau išdėstytomis faktinėmis aplinkybėmis ir motyvais, Vaišvydavos bendruomenė prašo:

- Persvarstyti priimtą Atrankos išvadą „Dėl poveikio aplinkai vertinimo planuojant naudoti Vaišvydavos smėlio telkinio naują plotą.
- Įpareigoti veiklos vykdytoją taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones – įpareigoti grunto transportavimą iš karjero nukreipti aplinkiniais mažesnio tankumo apgyvendinimo ir reikšmės vietovės keliais (nei Vaišvydavos gyvenamasis rajonas), kurie ribojasi su vidiniu karjero keliu, tokiu būdu užtikrinant visuomenės interesus;
- Pagal kompetenciją imtis atitinkamų priemonių įvertinti galimą didesnę nei vykdytojo pateiktoje informacijoje atrankai nurodyta planuojamos ūkinės veiklos poveikį aplinkai, tame tarpe, triukšmo bei taršos poveikį Dubravų g. gyventojų sveikatai;
- Pagal kompetenciją imtis atitinkamų priemonių įvertinti planuojamos veiklos poveikį naujai asfalto dangai Dubravų g.

7. Poveikio aplinkai vertinimo dalyviai, kurie dalyvavo peržiūrint atrankos išvadą:

Atrankos išvados persvarstyme, kuris įvyko Aplinkos apsaugos agentūros Kauno skyriuje 2016-07-07, dalyvavo PAV dokumentų rengėjai iš B. Pinkevičiaus IĮ, užsakovas - UAB „Karjerų linija“ atstovas, Kauno apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos atstovai, LR Seimo narė V.M. Čigriejienė, Vaišvydavos bendruomenės centro pirmininkas, 4 gyventojai ir Aplinkos apsaugos agentūros Poveikio aplinkai vertinimo departamento Kauno skyriaus vedėja ir vyriausiosios specialistės. Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos ministerijos Kauno departamento (toliau – Kauno departamentas) atstovai, Kauno miesto savivaldybės administracijos atstovai ir Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Kauno teritorinio skyriaus atstovai į atrankos išvados persvarstymą neatvyko ir savo išvadų persvarstymo metu nepateikė.

Persvarstymo metu gyventojai akcentavo problemą – išvežamų išteklių gabenimą sunkiuoju transportu Dubravų gatve. Pasak gyventojų, eksploatuojant naują sunkiasvorę techniką gatvės gyventojams tenka kęsti triukšmą, dreba namai, eizėja tinkas ant sienų, pribarstoma smėlio ir keliami dulkių debesys teršia aplinką ir sėda ant namų fasadų ir langų. Sunkiasvorės technikos sukeltos vibracijos neigiamai veikia paklotus vamzdynus. Užsakovas pažymėjo, kad kai buvo vykdomas komunikacijų tiesimas, gatvė buvo užtaisyta ne tokios kokybės danga kokia buvo prieš tai. Anksčiau ši gatvė buvo nutiesta kaip kelias į karjerą ir tik vėliau buvo pradėti statyti gyvenami namai. B.Pinkevičiaus įmonės atstovas priminė, kad karjeras veikia jau 50-60 metų, o gyventojai statydami namus matė, kad šalia yra veikiantis karjeras. Karjeras bus rekultivuotas, bet tik tada kai bus pilnai išeksploatuotas. Bendruomenės centro pirmininkas paskaitė raštu pateiktas pretenzijas dėl priimtos atrankos išvados: dėl neįvertinimo kokį poveikį turės užsakovo nurodyti pagrindiniai aplinką veikiantys teršalai (triukšmas, kasybos ir transporto mašinų išmetamos dujos, smėlio (mineralinės) dulkės, kokią įtaką šie veiksniai turės aplinkiniams gyventojams. Neįvertintas ir neaptartas dalies veiklos vykdymo poveikis aplinkai, vietovės infrastruktūrai dėl smėlio ir grunto gabenimo iš karjero į paskirties vietą per užsakovo norimą naudoti atnaujintą asfalto dangą Dubravų gatvę. Uždavus klausimą ar yra galimybė išvežti produkciją ne per miesto gatvę, projektuotojai informavo kad tokios galimybės nėra, nes karjero kelias kuriuo būtų vežama produkcija kirstų geležinkelį, kas yra negalima. Seimo narė pažymėjo, kad pravažiavimo problema turėtų būti sprendžiama bendrame savivaldybės, gyventojų ir karjero savininkų susirinkime. Vienas iš gyventojų pastebėjo, kad galima būtų suplanuoti kelią ne per geležinkelį, bet pro medelyną.

Kauno apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos atstovų, dalyvavusių persvarstyme nuomone, poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas. Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos Kauno skyrius atsiuntė 2016-08-25 raštą Nr. (1.29.-K)2K-968 kuriame rašoma – atsižvelgiant į tai, kad numatomos veiklos vietoje kultūros paveldo objektų nėra ir neigiamo poveikio kultūros paveldui nebus, atlikti planuojamos ūkinės veiklos pasekmių aplinkai vertinimą nebūtina. Kadangi Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos ministerijos Kauno departamento (toliau – Kauno departamentas) atstovai Atrankos išvados persvarstyme nedalyvavo, buvo atsiųstas 2016-08-05 raštas Nr. 2.2-2010 (17.8.7.2.11), jog susipažino su poveikio aplinkai vertinimo persvarstymo protokolu bei Vaišvydavos bendruomenės pasiūlymu persvarstyti Aplinkos apsaugos agentūros atrankos išvadą. Atsižvelgdami į visuomenės susirūpinimą dėl šios planuojamos ūkinės veiklos ir su ja susijusių galimai neigiamai sveikatą įtakosiančių veiksnių, mano, kad planuojamai ūkinei veiklai poveikio aplinkai vertinimas yra privalomas. Kauno miesto savivaldybės administracijos aplinkos apsaugos skyrius atsiuntė 2016-08-16 raštą Nr. 36-2-707, kuriame išreikšta nuomonė – poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

8. Pastabos, pasiūlymai:

8.1. Atsižvelgiant į visuomenės susirūpinimą dėl planuojamos ūkinės veiklos ir su ja susijusių galimai neigiamai sveikatą įtakosiančių veiksnių Vaišvydavos gyventojų atžvilgiu, ūkinės veiklos vykdytojas turėtų atlikti poveikio visuomenės sveikatai vertinimą.

8.2. Tam, kad būtų parinktas optimaliausias karjero išteklių transportavimo kelias turėtų būti suorganizuotas bendras savivaldybės, gyventojų ir karjero savininkų susirinkimas.

8.3. Planuojamą veiklą galima vykdyti žemės sklype, kurio naudojimo paskirtis atitinka Lietuvos Respublikos Teritorijų planavimo įstatymo (Žin. 2013, Nr. 76-3824) reikalavimus. Rengiant telkinio naudojimo planą turi būti numatytas naudojamų sklypų žemės paskirties pakeitimas iš žemės ūkio į kitą (naudojimo būdas - naudingosios iškasenos).

8.4. Karjero bei kasyba paveiktos žemės rekultivacija turi būti atliekama dalimis, lygiagrečiai vykdomiems karjero eksploatacijos darbams.

8.5. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas, vadovaudamasis Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 „Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo“, apie

atrankos išvadą turi informuoti visuomenę ir raštu informuoti Aplinkos apsaugos agentūrą apie atliktą visuomenės supažindinimą.

8.6. Vykdomos veiklos metu, paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje Poveikio aplinkai vertinimo atrankos išvadai pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones arba mažinti veiklos apimtį/nutraukti veiklą.

8.5. Veiklos vykdytojas visais atvejais privalės laikytis visų aktualių veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, keičiantis teisiniam reglamentavimui atitinkamai keisti veiklos rodiklius.

9. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant galutinę atrankos išvadą:

9.1. Į PŪV teritoriją saugomi gamtinio paveldo, kultūrinio kraštovaizdžio objektai bei saugotinos kultūros paveldo vertybės nepatenka. Įvertinus PŪV vietą ir atstumus iki saugomų teritorijų, PŪV poveikis artimiausioms gamtinėms paveldo vertybėms, kultūrinio kraštovaizdžio vietovėms, kultūros paveldo vertybėms, saugomoms teritorijoms bei „Natura 2000“ teritorijoms nenumatomas. Pagal Saugomų rūšių informacinės sistemos duomenis nagrinėjamame plote ir jo apylinkėse nėra fiksuota jokių saugomų rūšių buvimo faktų.

9.2. Lietuvos geologijos tarnyba prie aplinkos ministerijos pritaria AAA priimtai atrankos išvadai. Prijungus minėtą plotą prie naudojamos telkinio dalies būtų racionaliai ir kompleksiskai išgauti visi detalai išžvalgyti Vaišvydavos telkinio smėlio ištekliai.

9.3. Baigus telkinio eksploataciją ir įgyvendinus telkinio rekultivacijos sąlygas, vietovės rekreacinė būklė pagerės. Bus suformuotas vandens telkinys, neapvandenintos teritorijos bus apsodintos medžių želdiniais bei žoliniais augalais, kas atitiks Kauno miesto savivaldybės bendrojo plano sprendinius. Teritorija įsilies į esamą kraštovaizdį ir bus pritaikyta rekreacijai.

9.4. Naujo ploto įsisavinimas bus vykdomas šalia išekspluatuoto karjero, kas leis koncentruoti išteklių gavybą vienoje vietoje.

9.5. Eksploatuojant karjerą, esant sausrai, karjero keliai ir žvyrkeliai bus laistomi vandeniu.

9.6. Karjero vidaus keliuose transporto priemonių ir kitų mobilių mechanizmų greitis bus ribojamas iki 20 km/h greičiu. Transportuojant gruntą autosavivarčių kėbulai bus dengiami tentais.

9.7. Triukšmo slopinimui ir dulkėtumo mažinimui palei visą išorinį telkinio pakraštį bus suformuotas dangos grunto pylimas

9.8. Vadovaujantis informacijoje pateiktais triukšmo skaičiavimais, atliktais naudojant Lietuvos standartą LST ISO 9613-2:2004 Akustika, artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje triukšmo lygis vykdant išteklių gavybą ir grunto transportavimo keliu važiuojančių sunkiasvorių mašinų keliamas triukšmas neviršys nustatytų didžiausių leidžiamų triukšmo ribinių dydžių nustatytų higienos normoje HN33:2011 Akustinis triukšmas.

10. Priimta galutinė atrankos išvada:

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir įvykdžius galutinės atrankos išvados 8. punkto Pastabos, pasiūlymai 8.1. ir 8.2. papunkčiuose nurodytas sąlygas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 13 dalimi, priimama galutinė atrankos išvada: planuojamai ūkinei veiklai – Kauno m. sav. Vaišvydavos smėlio telkinio naujo ploto (apie 3,6 ha) naudojimui - poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

Ši išvada dėl poveikio aplinkai vertinimo galioja 3 metus nuo jos viešo paskelbimo dienos.

Šis sprendimas gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius) per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Atliekų licencijavimo skyriaus vedėja,
atliekanti Poveikio aplinkai vertinimo departamento
direktorius funkcijas

Justina Babikė